

અજીતસિંહ

નાટકનાં ગાયનો

જાણી-પ્રસિદ્ધ કરનાર

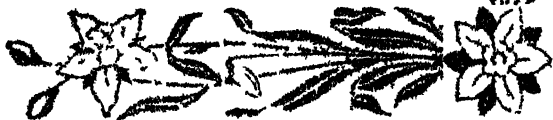
જેવી અદ્ભુત રસમુખરમ ધોળરાય.

અમદાવાદ.

અમદાવાદ-વાવડાના તાલુકાના ખીન્ડેશ પ્રેમચંદ

મિત્રીવાદ જાણનારી ભાષી

કીશન ર આના.

વિલાસતમા ખાસ સુવેશ મોટી રાજરાજી

નાપશીને ખમ્મ કીધેલી, કાલ પછે જાની નુકસાન મરણ થઈ અમ
પરેણવાળી મીજ વચરની, આજ ઉપદા દેશે દવાઓમાંથી પાત્રને
ખાદશાહી ચાકુતી અતમ વિલાસની મોગીથી રાજ મહા-
રાજાઓ, દેવી ગૃહસ્થો તથા ઉચ્ચગર્ભ પદ ઇનોક તરફ વળે
વખલાય છે અને તેના બહોળા પ્રમાણમાં ઉપાદા માય છે
એજ તેના અકસીરપણાની મોટી સાબીતી છે.

ખાદશાહી ચાકુતી.

અનંગ વિલાસ.

અમે તે કારણથી શુભાવેલી તાકાત પાછી લાવે
છે, પુરૂષાતન કાયમ રાખે છે. આ રાજવંશી ચાકુતી
વીર્યવિકારના તમામ વ્યાધિ મટાડે છે અને વીર્ય ઘટ બના-
વી ખડું પુરૂષાતન આપે છે. ખરી મરદાઈ આપનાર અને
નબળા માણસને પણ જીવાનની માફક જોરાવર બનાવનાર આ
દવાનો લાલ લેવા અમારી ખાસ ભલામણ છે. આ દવા વા-
પરવામાં કોઈપણ ભાતની પરેશની જરૂર નથી.

૪૦ ગોળીની ઢબી એકના રૂ. દશ.

ખાદશાહી યુનાની લેપ.

ઉમદા દવાઓમાંથી આ લેપ બનાવેલ છે અને તે નસોને પુરતી
તાકાત આપે છે. ખડું પુરૂષાતન લાવવા માટે આ લેપ ફતેહમંદ
પ્રલાજ છે. આઉસ એકની ડબીના રૂપીઆ આઠ. જમામ દવાઓનું
ખાન્ટ ખર્ચ જુદું.

પ્રકટર કાલીદાસ મોતીરામ-રાજકોટ—કાઠિયાવાડ.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૫૮૨૪

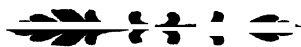
વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ અનુભવિય જાતકના ગાંધી

વિષય - ; ૨-૬

શ્રી.
અજીતસિંહ.

નાટકનાં ગાયનો.

પ્રીમંત ગાયકવાડ સરકાર સયાજીરાવે મહારાજશ્રિત

શ્રી દેશી નાટક સમાજને માટે

રચો છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર

ઝવેરી ચંદુલાલ દલસુખરામ ધોળશાસ્ત્રી.

અમદાવાદ.

આવૃત્તિ ૫ મી.

પ્રત ૨૫૦૦.

અમદાવાદ-પાનકોરના નાકે ચુડીઓળમા 'મનહર' પ્રિન્ટિંગ પ્રેસમાં

મોતીલાલ ગણપતરામે છાપ્યું.

સંવત ૧૯૭૧.

સને ૧૯૧૫

કિંમત રૂ. ૦-૨-૦ (બે આના.)

આ નાટક સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ માં એક્ટ તથા ઇંગ્લીશ કોપીરાઈટ
એક્ટ સને ૧૮૧૧ મુજબ પ્રસિદ્ધ કર્તાએ રજીસ્ટર કરાવ્યું છે
માટે કોઈએ છાપવું છપાવવું, વેચવું, વેચાવવું, તથા બજાવવું
બજાવવું નહીં.

મહાજનનું વેજટેબલ

બાદશાહી પેનક્યુરર.

આ દવા પીવાથી અને લગાડવાથી સરવે બતનાં
દરદો દુર થાય છે. સોએ સો ટકા ખાત્રી આપવામાં આવે
છે કે સૌથી સરસ છે. ખરીદતી વખતે બાદશાહી પેનક્યુરર
રજીસ્ટર નં. ૭૬૫ તપાસી લેવું.

સરવે આંધીઓ પાસેથી મળે છે

જ્યારે પણ તમને નં. ૭૬૫ નું બાદશાહી પેનક્યુરર
ન મળા શકે તો નીચેને ચરનામે લખવાથી મોકલી આપ-
વામાં આવશે.

કોમત મોટી બટલી રૂ. ૧ પો. ચાર આના
સોલ એજન્ટ—છોટાલાલ છગનલાલ મહાજન
શેખમેમન સીટ મુંબઈ.

ૐ

શ્રી અજીતસિંહ નાટકનો ટુંક સાર

અંક ૧ લો.

મંગળાચરણ.

પ્રવેશ ૧ લો.—મહારાજ યશોવર્માના મહેલમાં યુવરાજ અજીતસિંહના જન્મ દીવસનો મહોત્સવ, સરદાર સમરગીંહનું આમંત્રણ મીત્રના આમંત્રણનો સ્વીકાર, યશોવર્માનું સમરગઢ તરફ વીઘાય થવું, ગાંગાની લાલચમાં લુપ્ત થયેલા યશોવર્માના ભાઈ ચંદ્રસીંહનું સામંત સાથે કરેલા સંકેત પ્રમાણે મહેલમાં દાખલ થવું, રાણી પાસે બનાવટી પ્રેમની માગણી, રાણી ઉપર ચંદ્રસીંહનો જીલમ, પુત્ર અજીત સાથે મારી નાંખવાની ધમકી, વફાદાર દાસી સુશીલાની આવા ભયંકર પ્રસંગમાં હીંમત, પારણામાં સુતેલા રાજકુમારને બદલે પોતાનો બાળક સુત્રાડે છે ને રાજકુમારને પોતે લપ્ત લે છે. સ્વાર્થાંધ ચંદ્રસીંહ રાણીનું તથા કુમારનું ખુન, દાસી પુત્રની ઓળખાણ, અજીતને બચારી નાસી જતી સુશીલા પાછળ સામંતને જવા ફરકમ.

પ્રવેશ ૨ જો—નુસપેપર વાંચતો જોડાસા, પેપરના આરટીકલ વાંચવા નવી સીનેા અણુવિશ્વાસ, પરણતી વખત ખાસકાં ખાવાની તથા ઉઠ જેણ કરવાની સરત કરી છે તેનો પશ્ચાતાપ, નવા સુધારાની ફેશનમાં આવતી નવી, સરતને અમલ, જુનીના છોકરા મણીલાલનું આવવું, ખાસકાં ખાતાં બાપને શીખામણ, નવીનેા ચુસ્સો, મણીલાલને કાઢાડી મુકવો, નવીનું રીસામણું, સુધરેલી ઢબ મુજબ નવીના કહેવા પ્રમાણે કણલ થવું.

પ્રવેશ ૩ જો—સરદાર સમરસીંહના મહેલમાં મીત્રની સ્વાગતા, અરસપરસ મીત્ર ધર્મની પ્રશંસા, ચંદ્રસીંહે પ્રપંચથી મોકલેલા નોકરનું આવવું, સુવરાજ અજીતની બીમારીની ખોટી ખબર, યશોવર્માનું મળારાવું, નોકરના કહેવા પ્રમાણે નજીકને રસ્તે થઇ અમરગઢ જવા ઉપડી જવું.

પ્રવેશ ૪ થો—નદી કીનારાના જગલમાં યશોવર્માને મારી નાંખવાનો સંકેત કરતા અજલસીંહ તથા કજલસીંહ સાથે ચંદ્રસીંહ, ખુનના બદલમાં ખોટી જગીરો ને ધનામતી લાલચ, યશોવર્માનું આવવું, બનેની લડાઇ યશોવર્માનું ખુન, રાજકુમાર અજીતને લઇ નાસતી સુશીલા પાછળ પડેલો સામંત, ઝાડની પોલમાં દાસી સુશીલાનું છુપાવું, ઝાડને આગે, છોકરાની સાથે દાસીનું ઝાડ ઉપર ચડવું, નદીમાં કૂદી પડવું, પાછળ લુંટારો કજલસીંહ, અજીતસીંહ સાથે નદીમાં તણાતી સુશીલા ને કજલ, આશ્ચર્યચકીત ચંદ્રસીંહ.

પ્રવેશ ૫ મે—ચંપાના વિચારમાં મણીલાલ, ગાયન માતી ચંપા, શીશીઆરીખોર બાપના કંઠાળાથી ચંપા કાચર. પરસ્પર લગ્ન કરવાનો સંકેત, ગાયન, બાદ નવીના બેહેરા બાપનું બહાર મામથી દવા કરાવવા જોટાશાને ઘેર આવવું, જોટાશા મોતીશાને, પોતાનો ડ્રેસ પેહેરાવવો, નવીનું આવવું, જોટાશાના ડ્રેસમાં મોતીશાને જોટાશા જણી ખાસકાનો માર, બાપની ઝોળખાણ, જોટાશાનું આવવું, અરસપરસ વાદવિવાદ, જમવા જવું.

પ્રવેશ ૬ ઠો—સરદાર સમરસીહના પ્રધાન સુરસીહના બગીચાનો આમળનો લાગ, બેઠાલ બનેલી સુશીલા અજીતને સંભાળતી જીખથી ને દુઃખથી હેરાન થઈ નાસીપાસ થયેલી દીવાના જેવી બની, ઇશ્વરને બરોસે અજીતને પ્રધાન સુરસીહના દરવાજાની સીડી પાસે મુકી ચાલી જાય છે.

હાસ્યવિનોદ કરના રમાસુંદરીને સુરસીહ, દેવતિનો આનંદ સંતાન ન હોવાની રમાની ચિંતા, સુરસીહનું શાન્તવન એકાએક અજીતકુમાર ઉપર દ્રષ્ટિ, બંને આશ્ચર્ય ચકીન. પરમેશ્વરની મહેરબાનીથીજ મળ્યું ધરી આનંદથી સ્ત્રીકાર, પાલક પિતા ને પાતક માતા તરીકે ઉછેરવા નિશ્ચય આનંદ.

પ્રવેશ ૭ મે—દીરાની મુશીલાનું આવવું, બેમાનમાં મુકેલી જાએ પુત્રની તપાસ, પુત્રગુપ્ત જણી હાકણ જેવી દેખાતી સુશીલાને ગભરાટ કદપાત, પાછળ પડેલા કજલનું આવવું, પકડી ચંદ્રસીંહ પાસે લઈ જવી.

પ્રવેશ ૮ મા—હુટારો બજલસીંહની બચંકર ગુરામાં ચંદ્રસીંહ,
કબલનું સુશીલા સાથે આવવું. ચંદ્રસીંહનું સુશીલાને
સમજાવી બાળક આપવા સુચના સુશીલા ઉપર જીવમ
નીડર ને વફાદાર સુશીલાની શુદ્ધ નેકી, ચંદ્રસીંહનો ખેલ
જીવમ. ધાતડી શિક્ષા, જીરતા વાવના પીંજરામાં કેલ, રહની
મદદ, હર્ષાન ને સુશીલાનો અચાવ

અંક ૨ જો.

(પહેલા અંક ને બીજા અંક વચ્ચે ૧૬ વર્ષ નો અંતર છે.)

દરમ્યાન

(સમરસીંહના પ્રધાન સુરસીંહને ત્યાં કુમાર અજીત ૨૦ વરસ
નો થયો છે, બાદ એડોનપુરના નવાબે એકાએક રાજ્ય
ઉપર હુમલો કરી રાજ્ય કબજે કરી લેવાથી સરદાર સમરસીં-
હની વતી લડાઇમાં પ્રધાન સુરસીંહ મરી જાય છે ને અજીત
સરદાર સમરસીંહના રક્ષણમાં રહે છે, નવાબની ઇતરાજીથી
નિરાશ્રિત થયેલા સમરસીંહનું પોતાના બે બાળક (સન્નન-
સીંહ સવિતાસુંદરી) અજીતસિંહને વફાદાર વીરસિંહની
સાથે અમરગઢમાં અદ્રસિંહના આશ્રયમાં જવું.)

પ્રવેશ ૧ જો—યશોવર્માને મારી રાજબનેલા ચંદ્રસીંહનો દરબારભાષને ફત્તીમ શોક, સમરસીંહનું કુટુંબ સાથે આમમન, ચંદ્રસીંહનું આશ્વાસન પુરતી મદદ આપી પોતાને ત્યાં રહેવા ગોકવણ, ચંદ્રસીંહની મહારાજ યશોવર્માના મરણ માટે પ્રપંચ મુકેત દીક્ષગીરી, સમરસીંહને કુટુંબ સાથે સારી રીતે રાખવા સામંતને ભલામણ, સમરસીંહની પવિત્ર રાજબાળ સવિતાસુંદરી ઉપર ચંદ્રસીંહની નજર, સામંતને પોતાના માટે સ્વીતાની માગણી કરવા સુચના

પ્રવેશ ૨ જો—પ્રપંચી વીચારમાં મસ્ત સામતસીંહ, હુંટારા અજલસીંહ તથા કજલસીંહનું આવવું, અગાઉ આપવા કહેલી બક્ષીસની ઉધરાણી, સામતના દિલાસો, લગ્ન વખતે આવજો કહી સમજવવા.

પ્રવેશ ૩ જો—અજીતના રક્ષણ માટે ફત્તી સુશીના (ડાકણ) રાજપુતને સહાય ને ચંદ્રસીંહનું કપટ ખુદ્ધું કરવાના વીચારમાં, કીલ્લાની પાસેના બગીચામાં રાજકુમારી સવિતાસુંદરી, સખીઓ સાથે હરમવિનોદ, ગરબો, દેવીપુજન, શીકારે નીકળેલા સજ્જનસીંહ ને અજીતસીંહ, બગીચામાં મરહુમ મહારાજ યશોવર્માનો મરણસ્થંભ શીલાલેખ. સજ્જનસીંહનું શોકારે પ્રમાણ, અજીતસીંહ ચીંતામસ્ત, દેવીની પ્રાર્થના, અચાનક કુમારી સવિતા. પ્રેમની માગણી, સવિતાનો એકતરશી પ્રેમ, વીર અજીતસીંહનું બાળાને સમ-

જવડું, પ્રેમાન્ધ સવિતાનો અત્યાગ્રહ, બાળાના વિશુદ્ધ પ્રેમને વશ થઈ અજીતસીંહે પ્રેમનો સ્વીકાર કરવો, પ્રેમગમત ડાકણ (સુશીલા) નો આશીર્વાદ, અત્યાગ્રહ શીકારથી પાછો આવેલો સજ્જનસીંહ, આશ્ચર્ય. ૮૦૭૦.

પ્રવેશ ૪ થો—ગોટાશાના ધરમાં ખીમાર પડેલા મોતીશા, નવીને દીલાસો ડાકર તથા ગોટાશાનું આવડું, મોતીશાનો ઉપચાર, નવી ડાકતર ઉપર આશ્રક, સંકેત પ્રમાણે નવીનો ઢોંગ, ગોટાશાનું પાણી લેવા જવડું, નવી તથા ડાકતરનો ખ્યાર, ગોટાશાનું આવડું, નવીને વધારે ખીમાર જણાવી દેવાખાને લઈ જવી, ગોટાશાનો બહેમ.

પ્રવેશ ૫ મો—આવી પડેલી સ્થિતિના વિચારમાં, સમરસીંહ ઉરકેરાયેલો સજ્જનસીંહ, પીતાની પાસે અજીતસીંહની ફરીઆદ, સમરસીંહનો સંશય, અજીતનું આગમન, લાચાર અજીત સમરસીંહનો તીરસ્કાર, રાજકુટુંબના મરતબાથી દુર કરી હલકા નોકર તરીકે ગણી વીરસીંહના તાબામાં અજીત, કુમારી સવિતાનું આવડું, અમરસીંહ તથા સજ્જનસીંહની સાથે વાદ વિવાદ, સવિતા પોતાનાં લગ્ન કરી નાંખવાના નિશ્ચય, જવડું. સવિતા મુર્છામાં, અજીત માટે ખાવાનું લઈ આવતો વીરસીંહ, સવિતાને શાન્તવન ને ધીરજ, બંનેનો મેળાપ, વીરસીંહનો એક વકાફાર નોકર તરીકે મદદ કરવાને છેવટ સુધી સાથે રહી સહાય કરવા અન્નદેવના સોમન. ૪૨૨ની સ્તુતી.

પ્રવેશ ૬ ઠો—સમરસીંહ, અજીતસીંહ બેવડા નીવડયો તેના વીચારમાં સજનસીંહને વધારે શીક્ષા કરી, ધર બહાર કાઢવા મત, સમરસીંહની દીર્ઘદ્રષ્ટિ, પુત્રને જાત કરવો, સામ સામે આવના ચંદ્રસીંહ, લગ્ન સંમંધી વાતચીત, ચાંદા કરવા તૈયારી, લુંટારા અજબસીંહ તથા કંજલસીંહનું આવવું, ચંદ્રસીંહ પોતાનું પોગળ ખુલ્લુ થવાના ડરથી સમરસીંહ ના મતમાં મળી અપમાન કરી નહીં ઓળખવા, બહારવટીયાઓ સાથે સમરસીંહ તથા સજનસીંહ, સવિતા ચંદ્રસીંહને નહીં આપવા અજબસીંહની બલામથ, ચંદ્રસીંહ ગુસ્સામાં, અપમાન કરી લુંટારાઓને કાઢી મુકવા, લગ્નની તૈયારી માટે જવું.

પ્રવેશ ૭ મો—અજીતસીંહના શોકમાં હુબેલી સવિતા ઝેર પીવાની તૈયારીમાં દાસીનું શાન્તવન, અચાનક અજબસીંહ તથા કંજલસીંહ, સવિતાનું હરથ. દાસીની યુમ. સામંત સજનસીંહનું પાછળ જવું.

પ્રવેશ ૮ મો—શીકારે નીકળેલો અજીતસીંહ, કીરમતની કમનસીબીનો વીચાર, સવિતાનું હરથ કરી નાસેલા લુંટારા, સવિતાની યુમ, અજીતે લુટારાના હાથથી સવિતાને બચાવવી, સામંતનું આવવું, બચથી કરી જઇ છુપાઇ જવું, લુંટારાનું નાસી જવું, સવિતા અજીતને ફરી મેળાપ, વાતચીત, અચાનક સજનસીંહ, બનેને સાથે જોઇ સંકોધ, અજીતના ઉપરજ હરથ કરવાનો આરોપ, અજીતે ગુસ્સામાં મારવા

ખેંચેલી તરવાર સવિતા વચ્ચે પડી બાંધીને ન ખાંચ્યા
અજીતને સુચના, સજ્જન ગુસ્સામાં સવિતાને નોકર સાથે
બીમય કરવી.

અજીત, પોતાના પાલનહાર સરદારના ઝોકના ઝોક કુમાર
ઉપર હાથ નહીં કરતાં શીકારે ચાલી જવું, સવિતાને છોડી
નાસી ગયલા છુટારા, સજ્જનસીંહને ઉપાડી જવો, સીંહનો
શીકાર કરતાં ટુટેલી તરવાર સાથે અજીત, સવિતાના હર-
ણના આરોપ માટે પશ્ચાત્તાપ, કીધા તરફ વીજામ યવું,
હુપાયેભો સામંત બહાર, અજીતસીંહને પોતાના રાજનો
હરીફ સમજી સજ્જનસીંહનું ખુબ કર્યાનો જુડો આરોપ ચ-
ડાવી ઠાર કરવા સામંતનો નિશ્ચય, સાખીતીમાં ટુટેલી તર-
વારને લોહીવાળાં કપડા લેવાં, અચાનક સુશીલા (ડાકણ)નું
આવવું, પાપીઓના પાપનું પ્રાગટ્ય, સામંતનું મલરાવું,
અજીત યશોવર્માનો પુત્ર ને ચંદ્રસોહનો ભત્રીજો છે એમ ડાક-
ણનું કહેવું ને ડાકણ તે ડાકણ નહીં પણ સુશીલા. ટેબો.

પ્રવેશ ૬ મો—ચંદ્રસીંહના મહેલમાં અફસોસ કરતાં સમરસીંહનું
આવવું, કુવરીના હરણના ખબર, ચંદ્રસીંહનું આન્તવન
બાદ સામંત કુવરી સહીસલામત છે ને હરણ કરનાર
અજીતસિંહ છે. સાથે સજ્જનસિંહનું ખુબ કર્યાનું તોહોમત.
સાખીતીમાં ટુટેલી તરવારને લોહીવાળાં કપડાં રજુ અજીતનું
આવવું, અજીતને ખુની ઠરાવી શીકાર, અજીતનું નિર્દોષ
છું એમ કહેવું. નહિ માનતા ન્યાયકારી ફાંસીએ ચડાવવા
નિશ્ચય, અજીત કેદ સામંતને ચંદ્રસિંહ.

પ્રવેશ ૧૦ મો—હવાખાતું, નવી જાને કાઢતર, જોડાણાતું નવીને
 લેવા આવવું, કાઢતરને પોતાને ઘેર આવવાતું જણાવી
 જોડાણા સાથે નવીનું જવું, ચંપાને મળવા આવેનાર
 મણીલાલનો પ્રથમ. કાઢતરનું પરિવર્તન જવું, પ્રેમથી ચંપા-
 ને મણીલાલ, લગ્ન કરી નાંખવા ચંપાને પોતાને ઘેર જોલા-
 વવાની સુચના, ગાયન.

પ્રવેશ ૧૧ મો—દરબાર ચંદ્રસિંહને હાથે ન્યાય, નિર્દોષ અજીતને
 ફાંસીનો હુકમ. અન્યાય થતો જોઈ વફાદાર વીરસિંહનો
 સાથો જવાળ. ચંદ્રસિંહની સાથે ઝપાઝપી, વીરસિંહને
 દેશપાર, એકાએક રહ.

રૂબી.

અંક ૩ જો.

પ્રવેશ ૧ જો—બહારવટીઆઓ દારૂની ધુનમાં ચંદ્રસિંહે સન્નન-
સિંહના ખુન કર્યાનું તોહોમત મુકી અજીતને ફાંસી દેવાનો
વિચાર કર્યો છે તે સંબંધી વાતચિત, સવિતા મેળવવાનો
આ દાવ છે ધારી અન્નસિંહ સવિતા અમને આપો નહિ
તો સન્નનસિંહ તથા ડાકણ (સુથીલા) ને રજી કરશું ને
તમારું પોગળ પ્રકાશ થશે એવું કન્નસિંહ સાથે કહેવ-
ડાવવા મોકલેલો.

પ્રવેશ ૨ જો—સામંતને ચંદ્રસિંહના પાપો માટે અફસોસ કરતો
વક્ત્રદાર વીરસિંહ, અજીત તથા સવિતાને વચન આપ્યા છતાં
કાંઈ કરી શક્યો નહિ તેનો પશ્ચાત્તાપ, મહાન પાપના
મદમાં મસ્ત બનેલા ચંદ્રસિંહ તથા સામંત, વીરસિંહનું
ગુપ્ત રહી સાંભળવું, આનંદમાં આવેલા પાપીઓ, છુટારાના
માણસનું આવવું, સવિતાની માગણી, રંગમાં ભંગ
સન્નનસિંહ તથા ડાકણ જીવતાં સાંભળી બનેનો ગભરાટ,
નાઇલાજો સવિતાને આપવાનો ને તે બદલ સન્નનસિંહ
તથા ડાકણનું ખુન કરવું તેવો દસ્તાવેજ ચંદ્રસિંહના સહી
સીકા સાથે લખી આપવો, ગુપ્ત રહેલો વીરસિંહ, પ્રકાશમાં
હરકોષ્ટ રીતે સન્નનસિંહ તથા ડાકણને ઊડાની અજીતને
બચાવવા નિશ્ચય.

પ્રવેશ ૩ જો—કારામદમાં અજીત, વિરહધેવી વનિતા સવિતા અજી-
તનો મેળાપ, નાસી જવાની સુચના, પોતે નાસી જવાથી

કલંકીત થાય ને જગતમાં અપકીર્તિ થાય તે માટે ખુશીથી
મર્યા કશુધ, સાવતાનું સમજાવવું, સખત પહેરામાં રાખવા
ચંદ્રસિંહનો કુકમ, અજીતને લઇ જવો, સવિતા મુર્છામાં,
સાથે લઇ જવી,

પ્રવેશ ૪ એ—બહારવટીયાઓના ભયંકર મકાનમાં સજ્જનસિંહ
તથા ડાકણ પીંજરામાં કંઠ, સજ્જનસિંહ મોતના પંજમાં
ઊતાં શુદ્ધ ક્ષત્રીવટનો ટેક, હુંદારાનો તીરસ્કાર, ડાકણનો
પથાતાપ. ત્રણેની ઝપાઝપી, સવિતા તથા વીરસીંહનું
ગવૈયા ને ગાનારીના રૂપમાં આવવું, હુંદારા દારમાં ચક-
ચુર, સજ્જનસીંહ તથા ડાકણને છોડાવી હુંદારા સાથે લકાઇ,
હુંદારાનાં ખુન, દસ્તાવેજ હાથ. ટેબો.

પ્રવેશ ૫ એ—ગોટાશાના ધરમાં નવી તથા ડાકટરનો પ્રેમ, મણી-
લાલનો અવાજ, નવી તથા ડાકટરનો ગભરાટ, કોથળામાં
બંનેનું છુપાવવું, ચંપા તથા મણીલાલનું આવવું, છોકરા
નાં ચરિત્ર જોતો ગોટાશા, ધમકી કોથળાનો ગડગડાટ, ગો-
ટાશાના ધરમાં ઘોંટાળો, કોથળામાંથી નવી તથા ડાકટરનું
નીકળવું, નાક કાપવું, ડાકટરને હાથે ચંપા-મણીલાલનો
હસ્ત મેળાપ.

પ્રવેશ ૬ ઠા—ચંદ્રસીંહનો લગ્નમડપ, બાબુમાં અજીતસીંહને
મારી નાખવાનું ભયંકર યંત્ર, મારવાની તૈયારી, અજીતનું
નિર્દોષ છું એમ સમરસીંહને કહેવું, સમરસીંહની દયા, ડાક-
ણ અચાનક આવી છોકરાના ખુનની ફરીઆદ, ચંદ્રસીંહ

તથા સામંત બયભીત, ડાકણના માર્ગે જવાળ, સમરસીંહ
 વીચારમાં, યથૌવર્માં તથા રાણીનું ખુન કરનાર ચંદ્રસીંહ
 છે એમ ડાકણનું કહેવું, વીરસીંહ તથા સજ્જનસીંહનું
 આગમન, પાપીઓના પાપનું પોમળ પ્રકાશ, નીર્દોષ અજ-
 ત ખુની નહીં પણ આ રાજનો હકદાર વારસ, ચંદ્રસીંહ
 તથા સામંતનું અજીતને સજ્જનને હાથે મ્હોત ને સવિતા
 સુંદરીને અજીતસીંહનો હસ્તમેલાપ, તે રાજ્યમાતા તરીકે
 સુશીલાને હસ્તે અજીતસીંહને રાજ્યાભિષેક, મહારાજ યથૌ-
 વર્માંના આત્માને શાન્તિ.

ૐ શાન્તિ. ૐ શાન્તિ. ૐ શાન્તિ.

સમાપ્ત.

શ્રી અજીતસિંહ નાટકમાં આવતા મુખ્ય પાત્રો.

પુરુષ પાત્રો.

- યશોવર્મા... ..અમરમઢનો રાજા
 ચંદ્રસિંહ... ..યશોવર્માનો ભાઈ.
 સમરસિંહ ... ..સમરમઢનો સરદાર, યશોવર્માનો મીત્ર
 સજ્જનસિંહ ... ..સમરસિંહનો પુત્ર
 અજીતસિંહ ... ..મહારાજા યશોવર્માનો પુત્ર, સમર-
 સિંહના પ્રધાન સુરસિંહને હાથે ને સમર-
 સિંહના આશ્રમમાં ઉછરેલો (નાયક)
 સુરસિંહ ... ..સમરસિંહનો પ્રધાન અને અજીતસિ-
 હનો પાલક પિતા.
 વીરસિંહ... ..સમરસિંહનો વફાદાર નોકર.
 સામંતસિંહ ... ..મહારાજા યશોવર્માનો નિમકહરામ
 નોકરને ચંદ્રસિંહનો પ્રપંચી સલાહકાર
 અજ્ઞાતસિંહ .. ..મજમાત બહારવટીઆઓ ચંદ્રસિંહના
 કબજામાં મૂકેલો.
 ગોતીરા... ..એક વધીક મહત્ત્વ નથીનો બાપ
 ગોટારા... ..ફેસનેબલ બેરીનો વર
 મણીલાલ ... ..ગોટાસાની જુનીનો ડોકર.
 ડા. જરમન સોલવર ... ..ડા. એલ. એમ. એન્ડ એસ.

શ્રી પાત્રો.

યશોભતિ ... .. મરોવર્માની રાણી
 રમાસુંદરી ... .. સુરસિંહની સ્ત્રી.
 સુશીલા (ઉર્ફે ડાકણ)... .. વક્ષાદાર દાસી યશોભતિની
 સવિતા સુંદરી ... .. સમરસિંહની પુત્રી અજીતસિંહની સ્ત્રી
 (નાયિકા)

રસોડા ... .. સવિતાની દાસી.
 વ્યપા ... .. ડો. ની દીકરી.
 નવી ... .. ગોટાશાની વહુ

એ સિવાય દરબારીયો, વારાંગના વગેરે.

સ્થળ—અમરગઢ અને સમરગઢ, આબુઆબુનું જંગલ.

ૐ તત્સત્ પરમાત્મને નમઃ
શ્રી અજીતસિંહ નાટકનાં ગાયનો.

સુત્રધાર—

મંજળાચરણ.

ૐ તત્સત્ પરમાત્મન પ્રણમામિ

યાયું દ્રષ્ટિ દેવ દયાની
સર્વ સાક્ષી સર્વના અંતર્યામી
તમ શરણાંગત અજ્ઞાની આ પ્રાણી
તારો ધરી આ પાણી.
ભવક્ષીરમાંહિ બહુ અથડાઇ
તુફાને જીવાઈ ડુબે પનાઇ
સુકાની સુજાની નિર્માની નિષ્કામી
ન ઇતિ ન ઇતિ નિગમ ગામી
અગમ અપાર આગમ વિચાર
મતિ તલભાર થકે ના જાણી.
મતિવર કર કર ધર વરવા વર
સફલ સફર કર સ્વામી.

ૐ

નદીઓ—

વીર મહારણધીર શુરનરના, ગાઓ યશ ગુણગાન.
આ સ્થળમાં અતીશે આનંદે, થઈ રસમાં ગુલતાન

ધીર ધિમંત નીતિ રીતિમાં પ્રવિણનર જગમાં મુર્ચ સમાન
 પ્રાક્રમમય જે પરદુઃખ ભંજન જગહીતકાર મહાન
 વિપદ વાહણો લેહી પ્રગટે, નેક ટેક નિધાન—
 કીર્તિ કીર્ણ દશદીશમાં પ્રસારે, લહેમહીમાં માન
 નિજ અરિદળ બળને સંહારે, સત્ય ધારી સુખદાન
 વિજય સુંદરી વરે સૃષ્ટિમાં, વિરલ સમર્થ સુભાષુ—

સખીઓ—

૧

મંગળ દિન આ મંગળ ઘડી પણ મંગળ ઉત્સવ
 આજ સુખકારી—મં.

મંગળ નૃપ યશ મંગળ ગાઇ
 મંગળ સુતની જન્મ વધાઇ
 સત સંવત્સર હે દીનવત્સલ
 આયુષ ધારી હો પુન્યશાળી
 સકલ વિધન હરી શાન્તિ અરપે
 હૃદય આશીષ અમણેજ પ્યારી—મંગળ.

રાણી—

૨

એણે જુલોણ પ્યારે લાલ કુંવર કાલા,
 લેખાને બાળા રાજ રૂપાળા
 ને મુકામું મુલોને મહારાજના મુલસાજ

રે હો બાળા રાબા-એઝ.
 તારા પારણે બંધાઈ પ્રેમની દેરી.
 માતાપિતાની સ્નેહગ્રંથી પુત્રજોડી
 તુજ વચન કમળપર રહી હસી દ્રગજોડી
 તુજને કુલાવું કુલોને ખ્યારા લાલ
 આણી બહાલ રે હો બાળા રાબા-એ
 અંગજ અંગતું અંગતું હૃદયતણ શુદ્ધ રૂપ
 આત્મા માતપિતાતણે બાળક પ્રદાસ્વરૂપ,
 પોઠો પારણે ઓઠાડું ચાલતી નેડી
 ચુમી લઈ હું હર્ષવેલી થોડી થોડી.
 ઘણું જીવો ખાલ કુમાર (પ્રભુ) કહું કરજોડી—

નવી—

૩

વાહ જોખન આ મું ખીલ્યું છે જાણે વસંતે કુલવાડી
 રેશમી સાડી સાચી અંગધારી કુલવાળી
 પહેરી ચોળી જુલવાળી
 બુટસ્ટોફીંગ કર રૂઆલ આલી ચાલું હું મહમાતી
 સેંટ લવંડર ને પદ્મ પાણીર ધરી અંગે હરખાતી
 રે હું યૌવનમાં છલકાતી,

ગાથા—નવી—

૪

માયડીપર છબીલા ને રસીક રંચીલા
 ચાલો ફરવાને આજે પાતલીઆ—અન્નરકોન્ડ

મને સાચકલ અપાવેને સારી
 જોઈએ જુમ બે ઘોડાની ગાડી—માય
 કેતો મોટર મંગાવું, હું પોતે ચલાવું,
 માંડી વાળું સુકાવું, આખી સુંબઈ ગળાવું,
 બોલે ઉ ....
 રૂપેકટેકલ પેળલના જોઈએ, ફેન ફફડ જાપાની.
 અરે જે જોઈએ તે લાવી આપું, માણ મન મનમાની,
 ડીયર થેક યુ માય હસબંડ
 યસ ડીયર થેક યુ—માય.

આનારીઓ—

૫

કજરા રાખો છીપાઈ જમાના ખોટા
 જમાના ખોટા જમાના ખોટા
 કાપર પહેલું મે હરી હરી ચુરીઆં
 કાપર કઈં મેં સીઝાર બલમ મોરા છોટા—
 શેર.

કજરા દીયુ તો કર કરે, સુરમા દીયો ન જાય;
 જીન નેનનમે પીયુ બસે દુજો ના સમાય.
 જમાના ખોટા જમાના ખોટા.

અ'પા—

૬

અરે હાંરે હું રસીક રસીલી અજબ રંગીલી
 નાળુક નવેલી પ્રેમનો પાઠ પેઢી પહેલી

પ્રથમ પાઠ મેં એ લીધો છે જોડી કેવી જોવી
હસી હસાવી ખુબ રીઝાવી દીધું દીલ પડાવી
મળયો પિયુષ મને પ્રેમનો પ્યાલો
મણીત્રાલ છળીલો રે છે છેલામાં અલખેલો—

મણીલાલ—

થપા—

}

૭

વાહ સજ્જન શુભ પ્રેમ નીશાની
આ પ્રેમદાની ચતુર સુજ્ઞાની જાશે ન છેક વીસારી—
જો બહાલા કેમ સમજ્યા જી હા.
અરે વાહ રસીક તમ અધીક રસાળા ને મરમાળાં
વચનની માળા હસી હસી કંઠે ધારી
કેમ ? શાન્તિ ! જી હા.
જોલો ત્યમ ચાલે કરણીમાં એ સજ્જનની નીતિ
પાળે પ્રેમ પરિક્ષક પોતે મનથી કરી દ્રઢ પ્રીતિ
પ્રભુ નીલાવશે પ્રેમ આપણે નવ ધર બાળાભાતિ
જી વાહ વાહ વાહ બસ જોજ
હવે ખુશી જી હા હા હા.

વાહ૦

રમાચુંદરી—

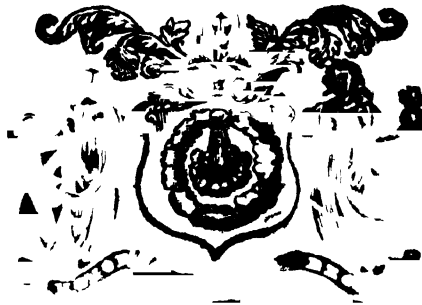
૮

કીજે સેવા સ્વીકાર સ્વામીજી
બાળા લતા હીમજળ સીંચનથી
સ્નાન કરાવે સાર— કીજે

૧૨

રક્ષ મકરંદ સુખંધીત કેસર
કરતી ચંદન લાલ—સ્વામી
કેમળ લાલ પદ્મવિત કરથી
કરતી સુમન વર્ષાવ સ્વામી
નીજ તરૂપતિથી ગ્રહી ફળ દત્તમ
અર્પે ફળ ઉપહાર
મંગળ ઉપચાર—સ્વામી

અંક ૨ નો.

હરબારી—

૯

જયજય હો જયજય હો મહારાજ નરવર
 તમ પ્રતાપ રવિ પ્રકાશ ઉજવલ
 દીસે દિન દિનમણી યશી મંગળ
 ન્યાય દંડ ધરી સુવર્ણ કરપર
 શીરપર ચામર છત્ર ખીરાજે
 નૃપ સીંહાસન શોભિત આજે
 સુરપતિ નરપતિ રૂપથી લાજે
 નાયતી ક્ષીન્નરૂ સંગીત સાજે.
 યશપટથી દશ દીશ છે રહી છાઈ--

સામંત—

૧૦

નાનો પલ્લુ નિર્જળ નહીં શત્રુ
 મનથી કદીએ ધારે
 પ્રગટ પવનથી થઈ ભસ્મમાં ગુમ રહ્યો અંગારો
 કરે પળમાં લાખોનો તે તે સંહાર—

અજલ કમલનો અંત આણુવા આ છે યુકિત સારી
હું સમશેર બહાદુરની છે આ સમશેર ખુશાલી
છળબળ કળથી કરીશ પાપીનો ઠાર--નાનો

સખીઓ—

૧૧

બુઓ અલી આ પ્રસંગે નાચે વસંત રંગે
પુષ્પ શૃંગાર અંગે સજી સોળે ઉમંગે
નાયકા ચૌવનરંગે બુકતીમદન જંગે
મંદ જળ તરંગ તેશું મૃદુ જળ તરંગ વાગે
કોકીલ શુક ભૃંગ કરતાં સુસ્વર સગિત રાગે
મયુર શું નૃત્ય કરે ઠળા વિધ વિધ ધરે
દિસે શું સુંદર આજ આ.....
કરતો અલિ જો અલી આ કેમળ કળી વ્યાકુળી આ
પદલવ પટ હઠથી ખેંચી કરતો કીડા ભલી આ
કરતાં ચુંબન ઠપે લજ્જથી લજ્જિત અંગે
કરે કળા કળી આજ—

સવિતા-સાહેલીઓ—

૧૨

અંબીકા આઘ તું ધૃધરી મમ્માદેવી માત મહાલક્ષ્મી
જગત નીપાવની પાવની મમ્માદેવી માત મહાલક્ષ્મી
મોહિની સ્વરૂપ માની સુતિ રૂપાળી
હસતી ગળે છે ધારા મોતીનીરે ચંદ્રબોલિની—

આનન ચંદ્ર અમીરસપાનથી ભાલ રહી સ્થીર વિધુત કાન્તિ
 રથામ છટા ધનતુલ્ય છટા શીર કેશવિષે છુપતી ધરી બ્રાંતિ
 જાંઘીત મૌકિતક ભાલ્લિસે ધન વાદલ શ્રવતી જળ ધારા
 હોયે શું આ સતી મંઝની ધાર ધરે શીવશંકર જુટ જટાળા
 શુકની પ્રભા સમાન ભાસતો હોજરે
 હીરલો ચંદ્રક ભાલે જડેલો.

વેસરી મણિ જડીત્ર નાસિકાએ શોભે

અધર દત રકત મણિ શોભતા હોજરે સુકલો દાડીમ
 લેવા કુકેત્રો—

સર સાતના મૌકિતક હારફે ધરી વિણા વહાતી સરસ્વતી ઠંઠે
 કંકણ ધારણ છે મણિના કર અણુજ લલિત છે રૂપ રંગે
 રકત અલકતક ચુકત પદે મણિ તુપુરનો સુર સુંદર લાગે
 તમ થઈ રવિ કંઠ સહી અતી અણુજ ચરણનો આશ્રય માગે
 પાયે જાંઘરના ગુણકાર વાળી બિરદાળી મા
 તાળી લઈને ગરબે રંગે રમે રે મા
 ઉડે ચુંદડી તે લાલ રંગવાળી બિરદાળી મા
 બાળાને બહુચર બહુજ ગમે રે.

એવી નખ શીખ શોભા નીહાળી બિરદાળી મા
 તાળી હાંધે ગરબે રંગે રમે—અંબીકા

સવિતા—

૧૩

કહે શું વાર વાર મુખથી બાળા આ તે શરમાળ
 પ્રાણના છે પ્રાણ જીવન પ્રાણ પર હું વાઈ પ્રાણ મારા

ખ્યાસનાથજી નિભાવે શરણાંગત પ્રતિપાળ
 શ્રી લક્ષ્મી પ્રભુ ચરણસેવ કર્યા જે રીત રાજી રહી
 ને રત્રી પતિ ચંદ્રસંગ સુખમાં જેવી બીરાજી રહી
 અર્ધાંગે શીવ અંકમાં જેમ સતી શ્રી પાર્વતી શોભતી
 તેવી આ અગલા પતિ પ્રભુ તણા ચણાળિજે લોભતી
 પ્રીય કાન્ત સખધ વીચારી રતીવતી રસીયા
 રસરાજ વર દ્યો કર ધારી—

સવિતા—

૧૪

પ્રેમદા પ્રેમના નેન બાણ ક્ષણ ક્ષણ રહી
 નવ મારો હાં હાં
 રસીયા રતિના રસમાં ઝુલે
 હા એમ કહે: ન જીવન પાણ
 એતો છે પ્રેમનાં નીશાન
 અજીત ચરણ શરણ પ્રાણ તારક એક તું પ્રાણ
 મુજ ચિત્ત ચિંત, મણી સ્વામીજી હાર હીરામણી મારાજી
 તમ દરશન અમૃત જળ વરણ
 મનમહિં શાન્તિ ધારાજી ખ્યારાજી ખ્યારાજી ખ્યારાજી

ગાટારા—નવી—

૧૫

આ તે દર્દી શું કહેવાય, કાંઈ કહ્યું નવ બાય
 જલ્દી હોસ્પીટલમાં ચાલીએ—

બેસો મોટરની માંચ, ડાકટર જરમનને ત્યાં
 સીરીયસ આ કેસ સુધરાવીએ
 અરે હાય હાય હાય મારો જીવ જાય છે
 ખમા ખમા દીલો જાન તને શુ થાય છે
 કરો મોટર તૈયાર જાઓ લાગે ન વાર
 માંદા માણસને વધુ ન બોલાવીએ—
 અરે અરરર હાય, કાંઈ કાંઈ થાય છે
 તારું જાય સત્યાનાથ, તને શું થાય છે
 મોરથુથુ હડતાળ, કવચ આકડાની છાલ
 વાટી બારીક કમાલ, તેની કરી કાકી હાલ
 માહી જરાક સોમલ ધાલીએ.
 જાય સમુલગો રોગ, નવી તેના તું જોગ
 મળે ડાકટરના ભોગ, રામ બોલોના મગળ ગવરાવીએ—

અવિતા—

૧૬

મારી રક્ષા કરજો શ્રી ગોવર્ધન ગીરધારી
 કરે વાર વાર અરજ મરજ જાતો સહુ મુરારી—
 ભક્તજનને તારી દીધા કષ્ટ સહુ નીવારી
 તમે દુષ્ટ સુતાની લજ્જા રાખી
 કીધી કુખને આપ પ્રેમની ભાગી
 ઉપસેનને રાજ્ય દીધું કંસને વિદારી
 હરી રાધા વીહારી પ્રભુ ધનશ્યામ—મારી૦

અર્ચન—

૧૭

હાલ જાઉં ધુમ મચાવું
 દુસ્મન તનપર માફું ખંજર ઉતારું
 પાપી માફું કફું ઠાર
 તોડું જીવન તેનું કોઈ કદે
 ખુવાર કફું હું રીળાવી એને કફું યેજાર
 અરે અજીત તારૂં ભમે મોત નજીક
 મુજથી કરી હરીફાઈ અવિચારી
 કેવો થાય પાયમાલ પામીશ ખુરા હવાલ
 છોડું ન જીવનો પાપી—હાલ૦

અર્ચન—મણીલાલ—

૧૮

સુરતપર વારી વારી જાઉં વાલમ હા.
 અંતરમાં પ્રીયારી વસી ખ્યારી છળી ન્યારી—
 ચંદ્રવદન મનમોહની રે મદભરી મુર્તિ સોહાય
 નીરખી ખ્યારા પ્રેમ ચક્રેરી આનંદ ન અંધ સમાય
 વાંકી જમર આ નજર આ કાંઈ વશમાં રે ધારી
 સુરતપર૦

અંક ૩ નો.

શ્રુતરાઓ—

૧૯

પીઓ પીઓજી ખુબ પીઓ આ લાલ રંગ પાણી
 રહે રંગમાં આનદમાં દોસ્તોની જીવગાની
 દીલ રંગ થાય ભંગ ખીલે અગમાં જીવાની
 રતિ રંગના આનદની ખસ એ છે નીશાની
 પીઓ પીઓ પીઓજી લાલ રંગ પાણી—

બીરસી'હ—

૨૦

પાપી તારાં કાળાં કામ છુપશે નહિ માન
 કરે પળમાંહી નીચ દુશ્મન રન વન
 તોડું ખુમારી દુર્જન એ ભત્રીજન દુખકારી
 ક્ષણ ભર રહે ન જીવતા જમને પીકાતા પાપી-પાપી

અજીતસી'હ—

૨૧

હાલ થયા આ શા મારા હે દીનખંધુ,
 છેક અશર્ણુ છું હું નાથ કરેણી સીધુ,
 કોણ માત તાતથી જન્મ હું પામી,
 અતે હે જગત પિતા કથા શું થવાની
 કલંકી ખુની હું બની નીમકહરામી
 પ્રીયના બીયોગે ગણ જીવગી નકામી—

અવિતા—

૨૨

સાખી

મનહી કી મનમે હી રખ, કાહુસેંન ઉચ્ચાર
બેલત બીઝડે કાજ સખ, બીન બેલે હુશીઆર

અવિતા—

૨૩

પીલે પીલે જમાનેમે થોડા છના
બહેતી ચલી હય શરાબકી નદીઆં
અર્જવાની હય એ પાની—
પીતે હય કોઇ ગ્યાની લાયે જેવાનીકી નીયાની
પીલે પીલે રગ પાની—
હુત્ત તબહી આતા હય મસ્તે શરાબે જામમે
બહાદો અપની નાવકો શરાબકે તાલાબમે
પીનેમે સાંસ મત લો દુખજાઓ એક શરાબમે
કુચ્છ તુમ કુચ્છ હમ નહીં બન જાઓ એક શરાબમે
છસ્ને યે પયછાની સુરત ઉસ્કી હય તુરાની
ફીરન શીસા ન પાની ન હોગી મેમાની—

બધા—

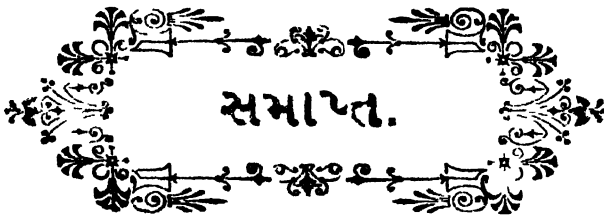
૨૪

જીઓ આ હાલ જમાનાના ફેશનેબલ સુધારાના
સુધારે વાળ્યું સત્યાનાથ બળ્યા આ ચાલ કુધારાના
બોળ્યું નામ કેવાં કામ—

રીસપેક્ટ જેન્ટલ મેનનું રાખી
કરતા આવા કામ મોઢાં શ્યામ થાયે આમ
આ સુધારો પાસ થયેલો નંબર પહેલો
છેલ્લામાં છેલો, કેય કરેલો બોળવા આપનું નામ—

૨૫

શાન્તિ શાન્તિ દો પ્રસારી સુજન હૃદયમાં
નીતિ રીતિ આપો સ્વામી સરવદા—
કલેશ ને કુસંપમાંથી મુક્ત કરો કૃપાળુ
સંપત્તિ સુસંપ સદા ધૃષ્ટે તમારા બાળ
સ્નેહ રસે રસવતી હો ભારતી
ભાગ્યવતી એ આશ વરદા શાન્તિ—

ફોટોગ્રાફ પાડવાના ન્યુ છુપા કેમેરા.

હાલમાં વીલાયતથી મોટા ફેરફાર સાથે કેમેરાનો મોટો જથ્થો આવી પહોંચ્યો છે. આ કેમેરાથી નાનું બચ્ચું પણ સહેલાઈથી ફોટો ઉતારી શકે છે. દોડતી ગાડી, ઉડતું પક્ષી વગેરેનો સહેલાઈથી ફોટો ઉતારી શકાય છે. ફોટોગ્રાફ ઉતારવાની સંપૂર્ણ માહિતી ઘેર બેઠે શીખવી શકીએ છીએ, કેમેરા સાથે વ્યુફાઇન્ડર (જેનો ફોટો લેવો છે તે જોવા માટે) ગ્રાઉન્ડ ગ્લાસ ડબલ ડાકે સલાઇડ પ્લેટ દવાઓ સાથે કીંમત રૂ. ૪ પોસ્ટેજ દશ આના.

વગર ઇંગ્લેન્ડે વાળ કાઢવા માટે

બાદશાહી સાંન્યુ.

આ સાંન્યુ જે જગ્યા ઉપર લગાડવ માં આવે છે તે જગ્યાના વાળ ધણીજ સહેલાઈથી નીકળી જાય છે. ચામડીને કાંઈપણ ઇજા થતી નથી ચામડીનો કુદરતી રંગ બતાવે છે. કીંમત ત્રણ સાંન્યુના બાકસનો રૂ. ૧) પોસ્ટેજ જુદું. સોલ એજન્ટ—

છાયાલાલ છગનલાલ મહાજન એન્ડ કું

શ્રેષ્ઠ મેમ્બર સીટ મુંબઈ નં. ૨

આસ્તરવ અમૃત મિદુ

અનેક રીતો ઉપર બંદુક બસર કરનારી એકજ બધીતી હવા છે. તે પીવા, ચોપવા વિગેરે અનેક રીતે લુહા-લુહા, અનુપાનોથી લુહા લુહા રોમે ઉપર લેવાય છે. ખરા સોના, ચાંદી, અને મેદુના તમેકરારે ધરિયાનોનાં હનામો હજી પણ મળે છે. તે ઉપરાંત વળી આ વર્ષથી ર. ૫) રોકડા હનામમાં આપવાની રકમ પાંચ અમલમાં મુકાઈ મુકી છે. સચિત્ર સુચિપત્ર મફત મળે છે. આજેના મંગલો.

આજેના મિદુ - વિદ્યાવતી હવાની બધી દુકાનોપર વેચાય છે. ખરીદ કરતી વખતે રજીસ્ટર્ડ નં. ૮૪૧-૧૦ તપાસીને લેજો. તે જ એકનો ખરો માલ છે. તે શિવામનો માલ બનાવટી સમજવો.

“ અમૃતમિદુ ” ઓશીય, નરિયાદ અને મુંબઈ નં. ૨

મર્ઝીના.

કક્કિતની બીજી કહેવાતી દવાઓ પાછળ બર્થ પાસા અને વખતની બરમાદી નહીં કરતાં વેળાસર મર્ઝીનાજ વાપરજો. જે સુખને માટે તમે રાત દિવસ શીકરમંદ રહીને તમારાં અશક્ત સ્ત્રીને વધારે માઠાં પરિણામ તરફ અળગુપણે ધસાડવા લો છો. તે શીકરમાંથી છુટકો મેળવવા માટે સારામાં સારો રસ્તો એકજ છે કે તમોએ “ મર્ઝીના ” વાપરવી. કામમતું અને ખરું પુરુષત્વ પુરું પાડવાનું અને તે ટકાવી રાખવાનું કામ “ મર્ઝીના ” ની બરાબરી બીજી કોઈ દવા કરતીજ નથી. કીંમત માત્ર રૂપિયા ત્રણ; વી. પી. થી ર. ૩-૪-૦

વિદ્યાવતી હવાની ઘણીખરી દુકાનો ઉપર વેચાય છે.

રજીસ્ટર્ડ નં. ૮૪૧-૧૦ તપાસીને લેજો. કેટલોમ મફત.

જસમાઈન હન્ડિયા એજન્સી. નરિયાદ અને મુંબઈ નં. ૨

ગીતો કાવ્યો સુસ્તકો શ્રી કેશી નાટક સમાજનો મુદ્દાને અર્થ હોય
 ત્યાંથી અથવા વ્યવહાર તળપકર્તા પ્રેરિત કરી પાસેથી મળેલી અથવા
 જેથી સાહેબને કોઈવાં હોય તેવાં સેક્ટરી કીમતથી મળેલી લેવા
 વેચુ પેઠા અથવા નોટપેટ દાખલ રાખવામાં આવશે નહીં.

૧ સતી સંયુક્તા નાટકના ગાયનો (આજીની સાનમી)	૦-૨-૦
૨ પવિત્ર લીલાવતી નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૩ સતી પાર્વતી નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૪ કમલમતી નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૫ રામ વિષ્ણુ નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૬ મ્યુનીસીપલ ઈલેક્સન કુલ ગા	૦-૨-૦
૭ કોનકુમાર નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૮ સરદારના નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૯ ઉમાદેવતી નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૧૦ બીજાવેલી નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૧૧ વિજયા વિજય નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૧૨ મહાન મંજરી નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૧૩ સતી પદ્મિની નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૧૪ હૃદય આજુ નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૧૫ મોહની ચંદ્ર નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૧૬ અજીતસેન નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૧૭ સતી રીના નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૧૮ અગવતી ગીતા નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૧૯ સતી દ્રૌપદી નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૨૦ તાલીમ દુર્ગાના નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૨૧ જાતીય દુર્ગાના ગાયન સાથે પાટ	૧-૦-૦
૨૨ મ્હાર સાગ નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૨૩ તથારી નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૨૪ સંગામી નાટકના ગાયનો	૧-૦-૦
૨૫ કલિન નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦
૨૬ સતી સુમતીના નાટકના ગાયનો	૦-૨-૦

શ્રી કેશી નાટક સમાજ.

કે શ્રી નાગરિક, ૧૧ શ્રી ૨૨મા - અમદાવાદ

